

ÅRSMELDING

2011

Vedtatt på KIFO styremøte 8. mars 2012, Sak 4/12

KIFO – Centre for Church Research · P.O. Box 45 Vinderen · NO-0319 Oslo, Norway
Telephone +47 23 33 47 20 · Telefax +47 23 33 47 29 · Account no: 3000 1633 496
Org.no. 977 553 989 · mail: kifo@kifo.no · www.kifo.no

1. STIFTELSEN KIRKEFORSKNING

KIFO er opprettet i 1993 av Kirkerådet i Den norske kirke etter oppdrag fra Kirkemøtet og har som føremål å

1. drive og stimulere til forskning kring kyrkje, religion og livssyn i samfunnet
2. drive utgreiings- og utviklingsarbeid i same fagområdet
3. formidle forskning og forskingsresultat til brukarane; til kyrkjelydane, samfunnet og den offentlege debatten (vedtektene § 2)

Innen feltet kirke, religion og livssyn i samfunnet driver KIFO både grunnforskning og anvendt forskning. Hovedvekten ligger på empirisk forskning, men KIFO tilstreber samtidig en fler- og tverrfaglig profil, der også historiske og normative fagområder hører med.

KIFO er grunnlagt ut fra et kirkelig ansvar (vedtektene § 4). Det innebærer at KIFO har oppmerksomhet rettet mot utfordringer Den norske kirke og andre kristne kirkesamfunn har i dagens samfunn og kultur. En slik oppmerksomhet kombineres med at religion og livssyn mer generelt også inngår i interessefeltet, og at KIFO opprettholder selvstendighet, kvalitet og frihet i virksomheten.

KIFO består av et forskningssenter med en fast stab av forskere, og et nettverk av medlemsinstitusjoner.

Strategisk plan for 2009-2011 fastsetter følgende særlige satsingsområder for virksomheten i denne perioden:

Reformer og endringsprosesser i Den norske kirke
Religionen i samfunnet og den religiøse pluralismen
Kirker, religion og etikk

Analyse av og forskning om statistikk-data for kirke-, religions- og livssynsfeltet er et kontinuerlig ansvar for KIFO.

2. VIRKSOMHETEN 2011

Organisasjon og stab

Ordinært består staben på KIFO i 2011 av 5 fast ansatte forskere i 100 prosents stilling, forskningsassistent (1.3.–31.12.), ph.d.-student (1.1.–31.12.), professor II (20 prosent), forskningssjef, administrativ rådgiver og to deltidsansatte regnskapsmedarbeidere. Ulla Schmidt var konstituert forskningssjef frem til 30.9.2011.

To av de tilsatte har hatt akademiske bistillinger. Inger Furseth er professor II ved Det teologiske Menighetsfakultet og Ulla Schmidt er professor II ved Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo. Tilsetting: Pia Lane ble tilsatt som Forskningssjef for perioden 1.10.2011 til 30.9. 2017.

Representantskapsmøtet ble avholdt 7. juni 2011. Førsteamanuensis Ingunn Folkestad Breistein, Ansgar Teologiske Høgskole, ble gjenvalgt for 3 år. Vara: professor Njål Skrunes, NLA Høgskolen. KIFOs styre har avholdt 6 møter og behandlet 34 saker. Styreleder og forskningssjefen hadde 9. juni 2011 den årlige samtalen med Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet om oppfølging av det statlige tilskuddet.

KIFOs forskningsutvalg (FU) har en rådgivende funksjon overfor styret og forskningssjefen. Utvalget har i 2011 bestått av professor Pål Repstad, Universitetet i Agder, professor Lisbeth Mikaelsson, Universitetet i Bergen, førsteamanuensis Geir Skeie, Universitetet i Stavanger, forsker Olaf Aagedal, representant for de ansatte (vara for fung./konst. forskningssjef Ulla Schmidt fram til 30. september 2011). Forskningsutvalget er også redaksjonsutvalg for bokserien KIFO Perspektiv ved Tapir Akademisk Forlag, og suppleres da av forlagsredaktør Vebjørn Andreassen. Det har vært to møter i utvalget 2011, og et møte, samt fellesmøtet med styret, ble utsatt til 2012 pga. uforutsette omstendigheter.

Kontakt og samarbeid i nettverket

KIFO samarbeider med medlemsinstitusjonene og andre nasjonale og nordiske institusjoner om en rekke forskningsprosjekter, blant annet:

- Evaluering av kirkevalget 2011 og sluttrapport for evaluering av demokratireformen i Den norske kirke: KIFO er ansvarlig for denne evalueringen, og Institutt for Samfunnsforskning deltar.
- Trosopplæringsreformen i Den norske Kirke: KIFO er ansvarlig for evalueringen, og Universitetet i Agder og Universitetet i Nordland deltar.
- Tiden etter konfirmasjon: IKO – Kirkelig pedagogisk senter og KUN, Kirkelig utdanningscenter i nord deltar sammen med KIFO.
- KIFO deltar i referansegruppen for Menighetsutvikling i folkekirken, i regi av Det teologiske Menighetsfakultet.
- Det nordiske forskningsprosjektet NOREL (2009 – 2014) som ledes fra KIFO, har deltakelse fra Universitetet i Agder, Universitetet i Oslo og universiteter i alle de nordiske landene.
- Grunnloven som symbol. Etnisitet, religion og konstitusjon i dagens Norge. KIFO er prosjektleder, og Diakonhjemmets Høgskole og Rokkansenteret ved Universitetet i Bergen deltar.
- Forskere fra KIFO deltar i UiAs NFR-finansierte prosjekt "Religion og estetiserende praksiser" RESEP.

I Representantskapsmøtets faglige del var temaet: "Profesjon, profesjonsetikk og religion. Religionsmøte og religiøs sameksistens i en flerreligiøs offentlighet". Forelesere: Hans Stifoss-Hanssen, Diakonhjemmet Høgskole, Svein Aage Christoffersen, Teologisk Fakultet, UiO og Ulla Schmidt, KIFO.

KIFO-seminarene 2011 hadde følgende program:

Vår 2011:

"Religion, frivillighet og offentlighet".

Forelesere: Ragnhild Fauske Høgskulen i Volda, Bjørn Øyvind Fjeld Ansgar Teologiske Høgskole, Kari Korslien Diakonhjemmet Høgskole, Egil Morland NLA Høgskolen, Ulla Schmidt, KIFO og Olaf Aagedal KIFO. 20 deltagere.

Høst 2011:

"Religion og skole".

Forelesere: Kerstin von Brömssen Göteborgs Universitet, Bente Afse Høgskulen i Volda, Kåre Fuglseth Universitetet i Nordland, Kristin Hatlebrekke Høgskulen i Volda, Ida Marie Høeg KIFO, Elisabet Haakedal Universitetet i Agder, Sissel Undheim Universitetet i Agder og Geir Winje Høgskolen i Vestfold. 31 deltagere.

Internasjonalt samarbeid

KIFOs forskere har i 2011 vært aktive i flere internasjonale forskningssamarbeidsprosjekter:

I prosjektet "The role of religion in the public sphere. A comparative study of the five Nordic countries" (NOREL) deltar forskere fra Uppsala Universitet, Aarhus Universitet, Islands Universitet og Church Research Institute, Finland. Prosjektet ledes av KIFO v/ Inger Furseth, og i tillegg deltar Pål Ketil Botvar og Ulla Schmidt fra KIFO.

I prosjektet "International research on confirmation work", som ledes av Friedrich Schweitzer, Universitetet i Tübingen, deltar forskere fra Danmark, Finland, Tyskland, Østerrike, Sverige og Sveits. Fra KIFO deltar Ida Marie Høeg.

KIFOs forskere har deltatt med innlegg på flere internasjonale konferanser, og flere av forskerne er også involvert i internasjonale nettverk og mindre prosjekt.

I tillegg har flere av forskerne i løpet av 2011 hatt verv i internasjonale fagorganisasjoner:

Inger Furseth er visepresident for Research committee 22 (dvs. religionssosiologi) i International Sociology Association.

Ulla Schmidt er styremedlem i Societas Ethica / European Society for Research in Ethics og medlem av Beredningsgrupp för humaniora och samhällsvetenskap, Vetenskapsrådet: Religionsvetenskap, utomeuropeiska språk och kulturer, antikforskning.

Ida Marie Høeg er styremedlem for Nordic Network of Thanatology – Studies of Death, Dying and Bereavement.

Sentrale aktiviteter 2011

Prosjektporteføljen for 2011 avspeiler KIFOs strategiske mål slik disse er uttrykt i strategisk plan (2009-2011) og den etterspørsel som uttrykkes gjennom ekstern finansiering. I 2011 faller de eksternt finansierte prosjektene i stor utstrekning innenfor KIFOs satsningsområder og bidrar på den måten til at KIFOs sentrale forskningsmål realiseres.

I utvikling av eksternt finansierte prosjekter så vel som gjennom prioritering innenfor sin grunnbevilgning, legger KIFO vekt på å respondere på aktuelle utviklingstrekk, behov og initiativer på området kirke, religion og livssyn i samfunnet.

Grunnbevilgningen søkes brukt på to måter: dels til å tilføre ytterligere forskningsbasert kunnskap på områder med eksternt finansierte prosjekter, og dermed supplere og utdype den kunnskap som bygges opp gjennom ekstern finansiering og de aktuelle behov den uttrykker; dels til forskning som besvarer aktuelle utviklingstrekk og behov på områder med svakere tilgang på ekstern finansiering. Det legges vekt på å anvende, analysere og forske på data tilgjengelige gjennom kirkelige statistikker og registre, både gjennom særskilte prosjekter primært basert på kirkestatistikkdata, og gjennom å utnytte og analysere slike data i andre prosjekter i kombinasjon med andre datakilder.

I tråd med disse overordnede prinsippene har KIFO videreført prioriteringen fra 2010 av følgende forskningsområder:

- Forskning om sentrale reform- og endringsprosesser i Den norske kirke, herunder forskning om kirkelig demokrati, trosopplæringsreformen og kultursatsingen i Den norske kirke.
- Forskning om religion og offentlighet, religiøst mangfold og religioners betydning for samfunnsverdier.
- Forskning som gjennom anvendelse og analyse av kirkestatistikk og registerdata gir kunnskap om tilstand og endring i Norge på området kirke, religion og livssyn.

Noen utvalgte prosjekter

- Evaluering av Trosopplæringsreformen i Den norske kirke, finansiert av Kirkerådet med en totalsum på 3,5 millioner (inkl. mva) for perioden 2011-2013. Prosjektet ledes av Ulla Schmidt,

og av andre KIFO-forskere deltar Ida Marie Høeg, Pål Ketil Botvar og Olaf Agedal, samt Pål Repstad.

- Det nordiske forskningsprosjektet NOREL, The role of religion in the public sphere. A comparative study of the five Nordic countries. Prosjektet er et NORDCORP-prosjekt, finansiert av NOS-HS, med en totalsum på ca. 600 000 EUR for perioden 2009-2014. Prosjektledelse og administrasjon er lokalisert ved KIFO og programmet ledes av Inger Furseth. Av andre KIFO-forskere deltar Pål Ketil Botvar, Ulla Schmidt og Pål Repstad. Ann Kristin Gresaker er tilsatt ved KIFO i den ene av to ph.d.-stipendiatstillinger.
- Evaluering av kirkevalget 2011 sluttrapport for evaluering av demokratireformen i Den norske kirke. På oppdrag fra Kirkerådet har KIFO i samarbeid Institutt for samfunnsforskning levert evaluering av kirkevalget 2011 og sluttrapport med samlet evaluering av kirkevalgene i 2009 og 2011. Evalueringen av kirkevalget 2011 omfatter 1) Valgordning, valgeregler og informasjon: reelle valgmuligheter? 2) Samordning av kirkelige og offentlig valg og 3) Velgere; valgdeltagere og informasjon. Oppdraget hadde en samlet ramme på 2 mill. (inkl. mva) for 2011. Prosjektet ledes av Ulla Schmidt, og Pål Ketil Botvar deltar.
- Grunnloven som symbol. Etnisitet, religion og konstitusjon i dagens Norge, finansiert av Norges Forskningsråd med en totalramme på 2,5 mill. for prosjektperioden 2011-2013. Prosjektet ledes av Olaf Agedal, og Pål Ketil Botvar deltar.
- KIFO har utarbeidet "Tilstandsrapport for Den norske kirke" (forf.: Pål Ketil Botvar og Sivert Skålvoll Urstad). Rapporten, som er en årlig leveranse til FAD, analyserer registerdata og kirkelige statistikker og skal bidra med kunnskap til departement, aktører på ulike nivåer i Den norske kirke og offentligheten. Den har en fast rekke av temaer, basert på inndelingen i kirkelig årsstatistikk. Ett av temaene velges i tillegg hvert år ut for en hovedartikkel. "Kirkelige handlinger" var tema for hovedartikkelen i 2011.

I tillegg til sitt kontinuerlige arbeid med analyse av og forskning på statistikk- og registerdata på kirke-, religions- og livssynsfeltet, deltar KIFO ved forsker Ida Marie Høeg også i den såkalte "kirke-KOSTRA gruppen" som arbeider med utvikling av rapporteringsordninger for kirkelig sektor innen KOSTRA.

KIFO har i 2011 fortsatt å bidra til utgivelsen av Nordic Journal of Religion and Society (NJRS), som er publisert av Tapir Akademisk Forlag og er et nivå 2-tidsskrift. Inger Furseth og Pål Repstad er redaktører. NJRS utgis i tillegg med støtte fra Nordisk publiseringsnemnd for humanistiske og samfunnsvitenskapelige tidsskrifter (NOP-HS) og Universitetet i Agder.

Publisering

Samlet sett har KIFO hatt et publiseringsår med omtrent samme volum som tidligere år, med unntak av 2010, som var et år med spesielt høyt publiseringsnivå. I tillegg til tilfeldige svingninger skyldes denne nedgangen at flere store prosjekt resulterte i publikasjoner i 2010. (Fullstendig liste over publikasjoner finnes under pkt. 6)

	2008 Sum	2009 Sum	2010 Sum	2011	Hvorav på engelsk		Vitenskaplig nivå 2		Vitenskaplig nivå 1	
					2010	2011	2010	2011	2010	2011
Bøker	2	2	3	2						2
Artikler i tidsskrifter og bøker	12	13	31	13	8	7	5	4	22	7
Institusjonsrapporter el. lignende	8	11	4	5						
Bokanmeldelser i vitenskaplige tidsskrift/fagtidsskrift	6	1	1	4					1	

Serien KIFO Perspektiv er godkjent og registrert som vitenskapelige publiseringskanal på Nivå 1 fra årsskiftet 2011/2012.

KIFOs forskere er dessuten svært aktive når det gjelder kommunikasjon med KIFOs ulike brukergrupper og med offentligheten.

Økonomi

Statstilskuddet til KIFO utgjorde i 2011 5,7 mill. kroner. De samlede inntektene var 10,4 mill. kroner. Eksterne prosjektinntekter var i 2011 kr 4 370 221. De største prosjektene er Evaluering av Kirkevalget 2011, Evalueringsforskning på Trosopplæringsreformen, NOREL, Tiden etter konfirmasjonen, Grunnlova som nasjonalt symbol og Død og rituell sorgbearbeiding i skolen. I tillegg til prosjektinntekter kommer medlemskontingent fra samarbeidspartnerne på kr 330 000.

KIFO er lokalisert på Diakonhjemmet Høgskole, gjennom en leieavtale med Diakonhjemmets Stiftelse. I 2011 måtte KIFO flytte kontorene til et annet område på Høgskolen. Kontrakten utløper 2012.

Styrets vurdering

I sin samlede vurdering av KIFOs aktiviteter og virksomhet 2011 vil KIFOs styre fremheve følgende:

- KIFO har et høyt aktivitetsnivå med stor produktivitet og vitenskapelig bredde.
- KIFO har bekreftet sin legitimitet som et forskningsinstitutt som leverer forskningsarbeider av høy kvalitet.
- Forskerne er dyktige mht. innhenting av eksterne midler.
- Styret vil samtidig understreke at eksternfinansiering også gjør et forskningsinstitutt sårbart ettersom eksterne inntekter varierer fra år til år. Det er derfor en utfordring å bygge opp og drive et forskningsinstitusjon basert på ekstern finansiering.

Årsmelding 2011, Stiftelsen Kirkeforskning KIFO

- Styret anmoder om at en del av et ev. overskudd fra 2012 brukes for å bygge opp en buffer for 2013 ettersom KIFOs økonomiske situasjon ser ut til å bli mer sårbar i 2013 fordi flere store prosjekt avsluttes.
- Det pågår en diskusjon i KIFO om strategiutvikling i lys av endringer og utviklingsprosesser på kirke- og religionsfeltet.
- Den lange vakanseperioden for Forskningslederstillingen har ført til ekstra arbeidsbelastning for KIFOs medarbeidere og synliggjør behovet for stabil ledelse.
- Styret takker KIFOs medarbeider for god arbeidsinnsats i 2011.

3 HOVEDSAMARBEIDSPARTNERNE, REPRESENTANTSKAPET OG STYRET

Hovedsamarbeidspartnerne 2011

Ansgar Teologiske Høgskole, Kristiansand (ATH)
Det praktisk-teologiske seminar, Oslo (PTS)
Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo (TF)
Det teologiske Menighetsfakultet, Oslo (MF)
Diakonhjemmet Høgskole, Oslo (DHS)
Høgskolen i Finnmark, Seksjon for samfunns- og religionskunnskap, Alta (HiF) fram til 23.6.2011
Høgskulen i Volda, Institutt for religion, livssyn og kyrkjefag, Volda (HVO)
IKO – Kirkelig pedagogisk senter, Oslo
Kirkerådet, Oslo (KR)
Misjonshøgskolen, Stavanger (MHS)
NLA Høgskolen, Bergen
Universitetet i Agder, Fakultet for humaniora og pedagogikk, Kristiansand (UiA)

Representantskapet pr 31.12.2011

Professor Ingvild Sælid Gilhus, leder, oppnevnt av Kirkerådet
Varamedlem: Kommunikasjonsdirektør Trude Evenshaug
Direktør Jens-Petter Johnsen, oppnevnt av Kirkerådet
Varamedlem: Assisterende direktør Gerd Karin Røsæg
Overlege Anne Louise Tvetter, oppnevnt av Kirkerådet
Varamedlem: Spesialrådgiver Harald Nyeggen Sommer
Professor Jone Salomonsen, oppnevnt av Det teologiske fakultet, UiO
Varamedlem: Professor Halvor Moxnes
Professor/rektor Vidar L. Haanes, oppnevnt av Det teologiske Menighetsfakultet
Varamedlem: Førsteamanuensis Kristin Norseth
Førsteamanuensis/praktikumsrektor Hans Austnaberg, oppnevnt av Misjonshøgskolen
Varamedlem: Førsteamanuensis Kari Storstein Haug
Førsteamanuensis Sivert Angel, oppnevnt av Det praktisk-teologiske seminar
Varamedlem: Høgskolelektor Halvard Johannessen
Professor Harald Askeland, oppnevnt av Diakonhjemmet Høgskole
Varamedlem: Professor Kai Ingolf Johannessen
Direktør Eigil Morvik, oppnevnt av IKO – Kirkelig pedagogisk senter
Varamedlem: Faglig leder Birgitte Lerheim
Førstelektor Egil Morland, oppnevnt av NLA Høgskolen
Varamedlem: Rektor Bjarne Kvam
Førsteamanuensis Per Halse, oppnevnt av Høgskulen i Volda
Varamedlem: Professor Arne Redse
Førsteamanuensis Årstein Justnes, oppnevnt av Universitetet i Agder
Varamedlem: Førsteamanuensis Dagfinn Ulland
Førsteamanuensis Anne Haugland Balsnes, oppnevnt av Ansgar Teologiske Høgskole
Varamedlem: Dosent Lars Råmunddal

KIFOs styre 2011

Forsker Arne Backer Grønningsæter, Fafo, oppnevnt av Kirkerådet.

Varamedlem: Høgskolelektor Alf Rolin, Høgskolen i Østfold

Professor Aud Tønnessen, Det teologiske fakultet

Varamedlem: Professor/rector Bård Mæland, Misjonshøgskolen

Professor Per Pettersson, Karlstads Universitet

Varamedlem: Direktør Eigil Morvik, IKO

Instituttleder Ingunn Folkestad Breistein, Universitetet i Agder

Varamedlem: Professor Njål Skrunes, NLA Høgskolen

Forsker Ida Marie Høeg, representant for ansatte.

Varamedlem: Forsker Pål Ketil Botvar

4. ANSATTE i 2011

Pia Lane

Forskningsjef fra 1.10.2011.
Kompetanseområder: Forholdet språk, identitet og religion, flerspråklighet, diskursanalyse og narrativanalyse.
e-post: pia.lane@kifo.no
Direkte telefon: 23 33 47 25

Ulla Schmidt

Konstituert forskningssjef (tom 30.09) / forsker I, dr.theol., teologi
Kompetanseområder: Religion og etikk, religion og offentlighet, stat – kirke, profesjonsetikk, empiriske studier av etikk og moral, etisk teori.
E-post: ulla.schmidt@kifo.no
Direkte telefon: 23 33 47 28

Hans Stifoss-Hanssen

Forsker I; dr.philos., religionspsykologi (tom 26.01)
Kompetanseområder: religionspsykologi, spørsmål om religion og helse, kriser, ulykker og ritualer, diakoni og helbredelse.
E-post: hans.stifoss-hanssen@kifo.no
Direkte telefon: 23 33 47 30

Pål Ketil Botvar

Forsker II; cand.polit., ph.d., statsvitenskap
Kompetanseområder: empiriske studier av moral, religion og politiske holdninger, statistikk, religionssosiologi, nyreligiøsitet, menighetsstudier.
E-post: pal.ketil.botvar@kifo.no
Direkte telefon: 23 33 47 27

Inger Furseth

Forsker I; dr.polit., sosiologi
Kompetanseområder: religionssosiologi, kjønn og religion, religiøst mangfold, sosiologisk teori, sosiale og religiøse bevegelser.
E-post: inger.furseth@kifo.no
Direkte telefon: 23 33 47 24

Ida Marie Høeg

Forsker II; cand.philol., ph.d., religionssosiologi
Kompetanseområder: religionssosiologi, religiøse og sekulære livsløpsritualer, religiøs sosialisering, kjønn og religion, jødisk

religiøsitet, religions- og kirkestatistikk.

E-post: ida.marie.hoeg@kifo.no

Direkte telefon: 23 33 47 26

Olaf Aagedal

Forsker I; dr.philos., sosiologi
Kompetanseområder: Kultur- og religionssosiologi.
E-post: aagedal@kifo.no
Direkte telefon: 23 33 47 23

Pål Repstad

Professor II; dr.philos., sosiologi
Kompetanseområder: samfunnsvitenskapelige metoder, sosiologisk teori, religionssosiologi.
E-post: pal.repstad@uia.no
Direkte telefon: 38 14 15 54

Ann Kristin Gresaker

MA, sosiologi
1.1.-31.3.: Forskningsassistent. 1.4.2010 – 31.3.2014: ph.d. stipendiat 75 % (NOREL), forskningsassistent 25 %.
E-post: gresaker@kifo.no
Direkte telefon: 23 33 47 21

Engasjert på prosjekt:

Sivert Urstad

Forskningsassistent

Frode Kinserdal

Forskningsassistent

Ronald Mayora Synnes

Forskningsassistent

Administrasjon:

Maria Aase

Rådgiver, cand.mag.
e-post: maria.aase@kifo.no
Direkte telefon: 23 33 47 20

Knut Evensen

Regnskap (Deltid)

Bodil Hafslund

Regnskap (Deltid)

5. PROSJEKTER UNDER ARBEID 2011

Prosjektene presenteres under følgende fire overskrifter, som svarer til de tre satsningsområdene definert i strategisk plan, og KIFOs kontinuerlige ansvar for forskning og kunnskapsoppbygging på området kirke-, religions- og livssynsstatistikk. (For publikasjoner og formidling fra prosjektene, se kapittel 6.)

1. Reformert og endringsprosesser i Den norske kirke
2. Religionen i samfunnet og den religiøse pluralismen
3. Kirker, religion og etikk
4. Analyse av og forskning på registerdata og statistikk på kirke-, religions- og livssynsfeltet. Dette gjøres dels gjennom egne prosjekter, dels gjennom å utnytte registerdata i andre prosjekter.

Når det under finansiering står KIFO, betyr det at prosjektet er finansiert av KIFOs grunnfinansiering/tilskudd over statsbudsjettet. Der det står KIFO og en annen institusjon, er prosjektet finansiert med tilskudd samt at KIFO bruker av grunnfinansieringen for å gjennomføre prosjektet.

Reformer og endringsprosesser i Den norske kirke

Dette satsningsområdet fokuserer på pågående reformer i Den norske kirke, som forholdet mellom stat – kirke, demokratireformen, trosopplæringsreformen og kultursatsingen i Den norske kirke.

Evaluering av kirkevalget 2011 og sluttrapport for evaluering av demokratireformen i Den norske kirke

Bemanning: Ulla Schmidt (prosjektleder), Pål Ketil Botvar, Sivert Urstad, Frode Kinserdal (alle KIFO), Signe Bock Seggaard, Jo Saglie, Bernt Aardal (alle ISF)

Ferdigstilling: 31.12. 2011

Finansiering: Kirkerådet

Prosjektbeskrivelse: Evalueringen av kirkevalget 2011 skal undersøke og vurdere hvordan valget innfrir forutsetningen om reelle valgmuligheter, blant annet gjennom oppfølging av anbefalinger i evalueringen av kirkevalget 2009, med hensyn til holdningsrepresentativitet, regler og praksis for informasjon om kandidater, regler for valg til menighetsråd, og preferansevalgordning. Den skal videre undersøke samordning med offentlige valg og eventuelle komplikasjoner ved dette. Sluttevalueringen skal sammenfatte og diskutere resultatene fra evalueringene av kirkevalgene 2009 og 2011 med tanke på hvorvidt forutsetningene i den politiske avtalen er innfridd, særlig reelle valgmuligheter.

Evaluering av trosopplæringsreformen

Bemanning: Ulla Schmidt (prosjektleder), Pål Ketil Botvar, Ida Marie Høeg, Sivert Urstad, Olaf Aagedal (alle KIFO), Elisabet Haakedal, Pål Repstad, Irene Trysnes (Universitetet i Agder), Kåre Fuglseth, Elisabeth Nilsen (Universitetet i Nordland)

Ferdigstilling: 2013

Finansiering: Kirkerådet

Prosjektbeskrivelse: Evalueringen er inndelt i fire deloppdrag: 1 Trosopplæringsreformens gjennomføringsfase og analyse av planutviklingsarbeidet; 2 Trosopplæringsens breddeperspektiv; 3 Samarbeid og tverrfaglighet i reformen; 4 Menighetenes samvirke med hjemmet. I 2011 er det utarbeidet rapport for deloppdrag 4, og deler av oppdrag 2 og 3.

Menighetsrådsmedlemmer og menighetsråd i Den norske kirke

Bemanning: Ulla Schmidt (prosjektleder), Sivert Urstad, Pål Ketil Botvar

Ferdigstilling: 25.01. 2011

Finansiering: Kirkerådet

Prosjektbeskrivelse: Hva kjennetegner medlemmer av menighetsråd i Den norske kirke når det gjelder sosial bakgrunn, kirkelig tilhørighet og annen frivillig deltakelse? Hvilke grunner har medlemmene for å stille opp til valg til menighetsråd, og hvilke erfaringer og vurderinger har de når det gjelder arbeidet i menighetsrådet, både med tanke på tidsbruk, prioriteringer, opplæring og informasjon, forhold til andre organer og instanser, og overordnet opplevelse?

Tiden etter konfirmasjon

Bemanning: Ida Marie Høeg (prosjektleder), Eigil Morvik (IKO), Bernd Krupka (KUN)

Ferdigstilling: Høsten 2012

Finansiering: Kirkerådet, Trosopplæringsreformen

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet analyserer tiden etter konfirmasjon med fokus på rekruttering til deltakelse i menighetenes ungdomsmiljø og identitetsdanning blant ungdom 15-18 år. Tre temaområder: A. Kartlegge menighetenes tilbud til ungdom 15-18 år. B. Rekruttering: Hva gjør at ungdom ønsker og ikke ønsker å være med i kirkens ungdomsmiljø etter konfirmasjon? C. Kristen identitetsdanning: Skaper menighetenes ungdomsmiljø kristen identitet og i så tilfelle hvordan etableres og hva forankres den i? Metode: Innsamling og analyse av registerdata, surveydata og kvalitative data (dybdeintervjuer).

Konfirmasjon 2013/14. Landsdekkende spørreundersøkelse om konfirmasjon / International Research on Confirmation.

Bemanning: Ida Marie Høeg, Bernd Krupka (KUN), Eigil Morvik (IKO)

Ferdigstilling: Våren 2014

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet omfatter flere landsdekkende spørreundersøkelser om konfirmasjon som retter seg til konfirmanter og konfirmantansvarlige i menighetene. Undersøkelsen er den andre i sitt slag og inngår i den internasjonale undersøkelsen om konfirmasjon, initiert og administrert av Universitetet i Tübingen.

Tidsbruk, motivasjons- og slitasjefaktorer blant undervisningsansatte i Den norske kirke

Bemanning: Ann Kristin Gresaker

Ferdigstilling: Februar 2011

Finansiering: Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA)

Prosjektbeskrivelse: Rapporten er en kartlegging av tidsbruk samt motivasjons- og slitasjefaktorer blant undervisningsansatte i Den norske kirke. Studien er basert på en spørreskjemaundersøkelse. Spørsmålene som besvares er 1. Hvilke oppgaver bruker undervisningsansatte mest tid på innenfor sin tidsramme? 2. Hvordan fordeles de ulike oppgavene knyttet til undervisningen i selve undervisningssituasjonen? 3. Hvilke motivasjons- og slitasjefaktorer fremholdes av de undervisningsansatte i tilknytning til deres arbeid?

Religionen i samfunnet og den religiøse pluralismen

Dette satsningsområdet fokuserer særlig på

- ulike aspekter ved religionens framtrede i den offentlige sfære
- kirkene og det endrede religionsbildet

The role of religion in the public sphere. A comparative study of the five Nordic countries. (NOREL)

Bemanning: Inger Furseth (prosjektleder), Anders Bäckström, Lene Kühle, Kati Niemelä, Petur Petursson, Pål Repstad, Lars Ahlin, Pål Ketil Botvar, Henrik Reintoft Christensen, Arni Svanur Danielsson, Ann Kristin Gresaker, Kimmo Ketola, Jonas Lindberg, Knut Lundby, Mia Lövheim, Annette Leis-Peters, Per Pettersson, Ulla Schmidt, Bjarni Randver Sigurvinsson. KIFO samarbeider her med Uppsala Universitet, Aarhus Universitet, The Church Research Institute, Finland, og Islands Universitet.

Ferdigstilling: 2014

Finansiering: Nordisk samarbeidsnævn for humanistisk og samfundsvidenskabelig forskning (NOS-HS)/NORDCORP, KIFO, Aarhus Universitet, The Church Research Institute, Finland, Islands Universitet og Uppsala Universitet.

Prosjektbeskrivelse: NOREL (2009-2014) vil systematisk sammenlikne religiøs endring i den offentlige sfære i Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island i de siste 20 årene. Tre år studeres mer grundig: 1988, 1998, 2008. Prosjektet omhandler fire temaer: 1. Stat og religion, 2. Religion og politikk, 3. Religion og media, og 4. Religion i sivilsamfunnet. Undersøkelsene vil bli basert på en rekke kvantitative og kvalitative data. Forskningen vil bli utført av seniorforskere fra alle de fem nordiske landene, og to doktorgradsstipendiater.

Migrantmenigheter i Oslo og Akershus. En studie av fem migrantmenigheter

Bemanning: Inger Furseth (prosjektleder), Ronald Mayora Synnes

Ferdigstilling: 2011

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet dreier seg om en analyse av fem kristne migrantmenigheter i Oslo og Akershus. Hensikten er å få kunnskap om et voksende fenomen som en har lite kunnskap om. De fem menighetene som er med i undersøkelsen er Oslo International Charismatic Church, den spansktalende gruppen i Salemkirken, Filipino Christian Church, Ethiopian Evangelic Church in Oslo og St. Olav menighet. Studien analyseres menighetenes organisering og profil, pastorenes/prestenes innflytelse og kjønnsammensetning, menighetenes aktiviteter og medlemssammensetning. Prosjektet vil resultere i en rapport som utgis i 2012.

Død og rituell sorgbearbeiding i skolen

Bemanning: Ida Marie Høeg (prosjektleder), Olaf Aagedal, Hans Stifoss-Hanssen, Diakonhjemmet Høgskole.

Ferdigstilling: Høsten 2013

Finansiering: LUB / KIFO

Prosjektbeskrivelse: Forskningsprosjektet vil på bakgrunn av empiriske undersøkelser fra skolen som en flerkulturell skole studere død og sorgbearbeiding i forbindelse med elevs dødsfall.

Forskningsprosjektet vil analysere de kulturelle ufordringene som sorg i en flerkulturell skole gir, hvilke problemer og dilemmaer de ansvarlige står overfor, men også hvordan skolen konkret har valgt å løse problemene der elever og personell med forskjellige kulturelle identiteter er involvert. Prosjektet vil formidle hvilke ressurser skolen benytter seg av for å finne akseptable løsninger, ordninger og rituelle uttrykk for å kommunisere dødsfallet og bearbeide sorgen.

Religion og estetikk: En analyse av religion og verdier blant Bob Dylan-fans

Bemanning: Pål Ketil Botvar

Ferdigstilling: 2012

Finansiering: Fritt ord / RESEP / KIFO

Prosjektbeskrivelse: Det norske fan-miljøet knyttet til artisten Bob Dylan analyseres i et religionssosialogisk perspektiv. Det norske fan-miljøet sammenliknes med fans i andre land.

Det alternativ-religiøse felt i endring

Bemanning: Pål Ketil Botvar

Ferdigstilling: 2012

Finansiering: Areopagos / KIFO

Prosjektbeskrivelse: En spørreundersøkelse blant abonnenter på nyreligiøse tidsskrift i Norge, Danmark og Sverige. Undersøkelsen tar for seg endringer i det alternativreligiøse miljøet over tid. Et sentralt tema i prosjektet er pendlingen mellom ulike religiøse miljøer. Det gjøres dybdeintervjuer med et utvalg personer som har vært i kontakt med både kristne og alternative miljøer.

Kultur, religion og idrett

Bemanning: Olaf Agedal (prosjektleder), Sivert Urstad,

Ferdigstilling: 2012

Finansiering: Norges Forskningsråd (KULVER-programmet) / KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet analyserer Den norske kirkes rolle som kulturarena og kulturaktør under VM på ski i Oslo 2011. Prosjektet beskriver den omfattende bruken av kultur i iscenesettingen av denne idrettsbegivenheten og hvilken funksjon kirkens kulturprogram fikk i denne sammenhengen. Prosjektet er et delprosjekt innenfor "Religion som estetiserende praksis" (RESEP), ledet av Pål Repstad ved Universitetet i Agder.

Estetisering av muslimske kvinners kropp. Muslimske fashion i Oslo.

Bemanning: Inger Furseth

Ferdigstilling: 2011

Finansiering: Norges Forskningsråd (KULVER-programmet) / KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet dreier seg om en analyse av muslimsk fashion i Oslo, slik den kommer til syne på internett (blogger) og i bybildet. For det første vil prosjektet fokusere på hvordan estetisering av kroppen faktisk praktiseres. For det andre vil det legges vekt på de forståelsesformene som er knyttet til de ulike praksisene. Studien vil bli basert på studier av blogger, intervjuer og billedmateriale. Prosjektet er et delprosjekt innenfor "Religion som estetiserende praksis" (RESEP), ledet av Pål Repstad ved Universitetet i Agder.

Moderne sosiologer om religion

Bemanning: Inger Furseth, Pål Repstad

Ferdigstilling: 2012

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Dette er et bokprosjekt i samarbeid med Pål Repstad. Boken tar for seg moderne sosiologiske teoretikere og deres syn på religion. Den omfatter flere sentrale sosiologer, slik som Jürgen Habermas, Pierre Bourdieu, Zygmunt Bauman og Anthony Giddens. Boken forsøker å vise hvordan moderne sosiologisk teori kan være fruktbar og anvendes i studier av religion. Den norske utgaven vil bli utgitt av Universitetsforlaget. En engelsk versjon skrives parallelt med den norske. Manus vil bli ferdigstilt i 2014.

Immigrant Muslim Women in Los Angeles

Bemanning: Inger Furseth

Ferdigstilling: 2014

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Dette prosjektet analyserer religiøse oppfatninger og praksis til religiøst aktive muslimske innvandrerkvinner i Los Angeles-området. Studien er basert på 26 livsfortellingsintervjuer utført i 2003-2007 og deltakende observasjon. Intervjuene dreier seg om kvinnenens private religiøse praksis, aktiviteter i moskeer og islamske sentre, og syn på en rekke saker. Analysen fokuserer på kvinnenens deltakelse i symbolske grensearbeid og forhandlinger omkring ulike idealer av den muslimske kvinne.

Seremoniell integrasjon. En studie av statsborgerseremonier

Bemanning: Olaf Agedal

Ferdigstilling: våren 2012

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet analyserer framveksten av nye statsborgerseremonier i Skandinavia med særlig vekt på den nye norske seremonien som ble etablert i 2007. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt med danske og svenske forskere og fokuserer på seremoniene sin betydning for integrasjon og samfunnsdeltaking. Resultat fra prosjektet blir formidlet i en evalueringsrapport om det nye norske statsborgerregelverket (publisert i 2010) og i en bok som blir publisert våren 2012.

Grunnloven som nasjonalt symbol. Etnisitet, religion og konstitusjon i dagens Norge

Bemanning: Olaf Agedal (prosjektleder), Pål Ketil Botvar, Ånund Brottveit, Svein Ivar Angell.

Ferdigstilling: juni 2013

Finansiering: Norges Forskningsråd / KIFO

Samarbeidspartnere eksternt:

-Rokkansenteret ved UIB v/forsker Svein Ivar Angell

-Diakonhjemmet Høgskole v/forsker Ånund Brottveit

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet sitt formål er å gi kunnskap om hvilken betydning Grunnloven 1814 har for nasjonalfølelse og nasjonal identitet. Prosjektet vil samle inn opplysninger om nordmenns forhold til grunnlov og grunnlovsfeiring gjennom en spørreskjemaundersøkelse som sammenligner dette med dansker og svenskers forhold til deres konstitusjon og nasjonaldag. Vi vil også undersøke dette lokalt ved å se på hvordan feiringen av grunnlovsdagen har utviklet seg på noen utvalgte steder i Norge med særlig vekt på hvilken rolle religion og etnisitet spiller i denne feiringen.

Ungdom, religion og alkohol

Bemanning: Pål Ketil Botvar (prosjektleder), Sivert Urstad

Ferdigstilling: 2012

Finansiering: Blå Kors / Helsedirektoratet / KIFO

Prosjektbeskrivelse: Fra vann til vin? er et forskningsprosjekt om alkoholvaner blant ungdom i kristne organisasjoner og kirkesamfunn i Norge og Sverige. Blå Kors Norge står bak forskningsprosjektet sammen med sin svenske søsterorganisasjon Blåa Bandet. Oppdraget til forskningsinstitusjonene i Sverige og Norge består i å gjennomføre en spørreundersøkelse i sine respektive land og beskrive resultatene i form av en rapport.

Den offentlige sorgen

Bemanning: Ida Marie Høeg (prosjektleder), Olaf Agedal og Pål Ketil Botvar.

Ferdigstilling: 2013

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: I dette forskningsprosjektet vil vi undersøke Den norske kirkes rituelle bidrag knyttet til terrorhandlingene i Regjeringskvartalet og på Utøya 22. juli 2011. Siktemålet med prosjektet er å studere kirkens sosiale betydning i den offentlige sorgen ved å fokusere på kirken som rituell arena og rituell aktør. Kirkens rolle, posisjon og medvirkning i de sosiale prosessene rundt de offentlige og kollektive rituelle handlingene skal analyseres.

Kirker, religion og etikk

KIFOs forskning fokuserer på

- kirkers og trossamfunns engasjement i etiske spørsmål
- religion og samfunnets verdigrunnlag
- profesjon, profesjonsetikk og religion

Verdier, religion og menneskerettigheter

Bemanning: Pål Ketil Botvar

Ferdigstilling: 2012

Finansiering: Forskningsprogrammet CULCOM ved Oslo Universitet / KIFO

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet er del av et internasjonalt forskningsprosjekt hvor Det teologiske fakultet UiO v/Trygve Wyller er norsk prosjektleder. Internasjonal prosjektleder: Johannes van der Ven, Radboud Universitet Nijmegen, Nederland. Den norske delen består av en spørreundersøkelse til ca. 600 Oslo-ungdommer. Tema for undersøkelsen er forholdet mellom religion, verdier og holdninger til menneskerettigheter.

Empirisk forskning og teologisk normativitet

Bemanning: Ulla Schmidt,

Ferdigstilling: 2011

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Dette prosjektet (artikkelprosjekt) diskuterer betydningen av empirisk forskning om religiøs praksis og religiøse forestillinger og oppfatninger for teologisk normativitet, med vekt på normativ teologisk refleksjon innen en kristen tradisjon. Med utgangspunkt i tre ulike teoretiske posisjoner diskuterer prosjektet ulike spørsmål og argumenter knyttet til denne problemstillingen, og eksemplifiserer på et konkret empirisk datamateriale. Prosjektet er en invitert artikkel til en bokutgivelse redigert av Jan-Olav Henriksen, Menighetsfakultetet.

Kirke-, religions- og livssynsstatistikk

Tilstandsrapport for Den norske kirke 2011

Bemanning: Pål Ketil Botvar, Sivert Urstad

Ferdigstilling: 2011

Finansiering: KIFO

Prosjektbeskrivelse: Tilstandsrapporten er en årlig leveranse til Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (FAD). Dette året tar den for seg endringer i oppslutningen om kirken, hva som forårsaker nedgangs- og oppgangstendenser og hva som opprettholder folks relasjon til kirken. På grunnlag av registerdata fra de siste årene sammenstilles og analyseres nøkkeltall for Den norske kirkes menigheter.

6. PUBLIKASJONER OG FORMIDLING I 2011

I KIFOs egne publikasjonsserier er det gitt ut: KIFO Perspektiv nr 22, se under Bøker, samt KIFO Notat nr 1 – 5/2011, se under Institusjonsrapporter.

Bøker

- Lars Råmunddal 2011. *Konsept og endring. En studie av hvordan lokale ekklesiologier formes.* KIFO Perspektiv nr. 22. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (vitenskapelig nivå 1)
- Pål Ketil Botvar, Robert Kvalvaag og Reidar Aasgaard (red.) 2011. *Bob Dylan – mannen, myten og musikken.* Oslo: Dreyers forlag. (Referee-basert, vitenskapelig nivå 1 – deler av boken)

Artikler i bøker

Pål Ketil Botvar

- Den alternative religiøsitetens to ansikter. I *Nye guder for hvermann? Femti år med alternativ spiritualitet*, Kyrkjefag Profil nr. 15, Tormod Engelsen, Rolv Olsen og Notto R. Thelle (red.), 87-101. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag (vitenskapelig nivå 1)

Inger Furseth

- From «Everything has a meaning» to «I want to believe in something»: religious change between two generations of women in Norway. I *Spirituality in the modern world: within religious tradition and beyond*, Vol I: Overview: spirituality, the preennial and the zoned, edited by Paul Heelas, 452-464. London: Routledge. (refereebasert, internasjonalt vitenskapelig nivå 2)

Pål Repstad

- Et noe overraskende innslag. Den økonomiske etikken i Johannes Ordings Kristelig etik. Et grundrids. I *Teologi og modernitet*, H. Elstad og T. Rasmussen (red.), 195-206. Oslo: Unipub. (vitenskapelig nivå 1)
- Future frontiers in the study of religion. I *The Challenge of Religion*, Studies in Religion & Society no 3. A. Bäckström og P. Pettersson (red.), 41-46. Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis.
- Religionens estetisering – et sosiologisk forskningstema. Æresdoktor ved Uppsala universitet 21. januar 2010. I *Agder Vitenskapsakademi Årbok 2010*, T. E. Hanisch (red.), 75-83. Kristiansand: Portal forlag.

Ulla Schmidt

- Church, Public and Bioethics: Religion's Construction of Public Significance through the Bioethical Discourse. I *The Public Significance of Religion*, Empirical Studies in Theology vol 20. Leslie J. Francis; Hans-Georg Ziebertz (red.), 191 – 215. Leiden/Boston: Brill. (internasjonalt vitenskapelig nivå 2)
- Empirical research and theological normativity. I *Difficult Normativity. Normative Dimensions in Research on Religion and Theology*, Jan-Olav Henriksen (red.), 37–64. Frankfurt a.M.: Peter Lang. (vitenskapelig nivå 1)
- Mennesket: Avhengig og fritt. Menneskesyn i en luthersk tradisjon. I *Kirke nå. Den norske kirke som evangelisk-luthersk kirke*, Stephanie Dietrich, Trond Skard Dokka, Harald Hegstad (red.), 169–190. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (vitenskapelig nivå 1)

Olaf Aagedal

- Jubilerings og historiebruk. I *Formidling. Bruk og misbruk av historie*, Berit Eide Johnsen og Kathrin Pabst (red.), 100-115. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (vitenskapelig nivå 1)

Artikler i tidsskrifter

Inger Furseth

- The Hijab : Boundary Work and Identity Negotiations Among Immigrant Muslim women in the Los Angeles Area. *Review of Religious Research* 52(4): 365-385. (vitenskapelig nivå 2)
- Prison Chaplaincy from a Scandinavian Perspective. *Archives de Sciences Sociales des Religions* 153 (janvier-mars 2011): 123-141. With Lene Maria van der Aa Kühle (vitenskapelig nivå 1)

Ida Marie Høeg

- Kjønn og folkelig dåpsteologi. *Din. Tidsskrift for religion og kultur* 2011 (1-2): 65-80. (vitenskapelig nivå 1)

Ulla Schmidt

- State, Law and Religion in Norway. *Nordic Journal of Religion and Society* 24 (2): 137–155. (vitenskapelig nivå 2)

Institusjonsrapporter el. lign.

Pål Ketil Botvar og Sivert Urstad

- *Tilstandsrapport for Den norske kirke 2011*. KIFO Notat nr 3/2011 (70 s)

Pål Ketil Botvar (medforfatter)

- Del 1, 4. Presentasjon og informasjon om kandidater og valg. I *Kirkevalget 2011. Evaluering*. KIFO Notat nr 4/2011. Ulla Schmidt (red.), 99-102
- Del 1, 5. Valgdeltakelse. I *Kirkevalget 2011. Evaluering*. KIFO Notat nr 4/2011. Ulla Schmidt (red), 110-121
- Del 1, 6. Fra valg til råd. I *Kirkevalget 2011. Evaluering*. KIFO Notat nr 4/2011. Ulla Schmidt (red), 133

Ann Kristin Gresaker

- *Tidsbruk, motivasjons- og slitasjefaktorer blant de undervisningsansatte i Den norske kirke*. KIFO Notat nr 2/2011 (75 s)

Ulla Schmidt

- *Menighetsrådsmedlemmer og menighetsråd i Den norske kirke*. KIFO Notat nr 1/2011 (73 s)
- *Kirkevalget 2011. Evaluering*. KIFO Notat nr 4/2011 (232 s).
- Kirkevalget 2011: Regler, tiltak, gjennomføring og resultater. I *Kirkevalget 2011. Evaluering*. KIFO Notat nr 4/2011. Ulla Schmidt (red.), 27–98, 102-109, 122-158

Jo Saglie, Ulla Schmidt

- Samordning av kirkelige valg og offentlige valg. I *Kirkevalget 2011. Evaluering*. KIFO Notat nr 4/2011. Ulla Schmidt (red.), 159–174

Ulla Schmidt

- *Evaluering av demokratireformen i Den norske kirke. Sluttrapport*, KIFO Notat nr 5/2011 (45 s)

Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift/fagtidsskrift:

Pål Repstad

- Eileen Barker (red.): The Centrality of Religion in Social Life. Essays in Honour of James A. Beckford. *Journal of Contemporary Religion* 1: 123-125.
- Ina Rosen 2009 I'm a believer – but I'll be damned if I'm religious. Belief and Religion in the Greater Copenhagen Area. *Nordic Journal of Religion and Society* 1: 98-101.
- Dag Album mfl. 2010. Metodene våre. Eksempler fra samfunnsvitenskapelig forskning. *Sosiologisk tidsskrift* 1: 101-103.

- Bjørg K. Myren og Hanne Stenvaag (red.): Hun våget å gå foran. Ingrid Bjerås og kvinners prestatjeneste i Norge. *St. Sunniva. Tidsskrift for norsk kvinnelig teologforening* 3: 173-177.

Framtreden i media: kronikker, artikler, intervjuer

Pål Ketil Botvar

- *Strek mag.* Rammer kirken. Intervju i forbindelse med boka Religion i dagens Norge. Nr. 1 2011.
- *Visjon.* Mot en alternativreligiøs revolusjon? Omtale av artikkel i boka Religion i dagens Norge. Nr. 3 2011.
- *Dagens Næringsliv.* Si oss hvor du bor og vi skal si deg hva du tror. Omtale av boka Religion i dagens Norge. 19. februar.
- *Aftenposten.* Flykter fra kirken. Intervju. 14. mars.
- *Kristelig Pressekontor (KPK).* Religionen blir individualisert. 17. mars.
- *Dagens Næringsliv.* De norske Dylanologene. Intervju. 2. april.
- *Vårt Land.* Evangeliet etter Dylan. Kronikk. 23. mai.
- *Dagsavisen.* Dylan som religion? Kronikk. 24. mai.
- *Klassekampen.* Verdiendring etter 22. juli? 3. november.
- *Vårt Land.* Unge vil ha en religiøs begravelse. Intervju i forbindelse med Tilstandsrapport 2011. 23. august.
- *Klassekampen.* Tror på Utøya-effekt i kirkevalget. Intervju. 24. august.
- *Bergens Tidende.* Etter terror-angrepene: det religiøse klimaet er forandret. Intervju. 6. august.
- *Vårt Land.* Dylan sett med norske øyne. Anmeldelse av bok. 8. november.
- *Dagsavisen.* Dylan sett fra Norge. Intervju. 17. november.
- *Blå Kors barn og ungdom* nr. 4, 2011. Kristen ungdom – fra vann til vin? Intervju.

Inger Furseth

- *Dagsavisen.* Er religion helt uten skyld? Kronikk. 4. november.

Ida Marie Høeg

- *Strek mag.* Norsk kirkeliv avfolkes. Intervju om religiøst engasjement og deltakelse. Nr. 1 2011.
- *Aftenposten.* Flykter fra kirken. Intervju om religiøst engasjement og deltakelse. 14. mars.
- *Dagbladet.* Gud er en popstjerne. Data fra den norske delen av konfirmantundersøkelsen presentert. 14. mars.
- *Vårt Land.* Kristen identitet foran tilhørighet. Intervju om bruk av fadderskap. 2. april.
- *Vårt Land.* 1 av 10 konfirmanter føler seg mobbet. Data fra den norske delen av konfirmantundersøkelsen presentert. 13. mai.
- *Budstikka.* Kun fire vielser på ti år. Intervju om bruk av nye og eldre kirker til vielse. 9. juni.
- *Intro. Barn, foreldre og kirke.* IKO-forlaget. Intervju om foreldres fortolkning av dåp. September.
- *Vårt Land.* Søker trøst i tente lys. Intervju og død og dødsritualer. 5. november.
- *Aftenposten.* Intervju om dåp og ny gudstjenesteordning. 27. november.

Pål Repstad

- *Vårt Land.* Mer pop å være "personlig kristen". 6. januar (gjengitt via NTB i flere aviser)
- *Fædrelandsvennen.* Gud – fra dommer til venn og kamerat. Intervju. 14. juni.
- *Misjonstidende* Troen på Jesus står sterkt. Intervju om tro på Sørlandet. 2011/2,
- *Nationen.* Tror på oppstandelsen. Intervju. 30. mars.
- *Finnmark Dagblad.* Arctickirka. Intervju om vekkelser. 9. april.
- *Aftenposten.* Ber om fulle kirker. Intervju. 19. juni.

- *Himmelen over Sørlandet*, programhefte for utstillingen med samme navn, red. Katrin Pabst. Sørlandinger om tro – mer enn tørre tall. Kristiansand: Vest-Agder-museet.
- *Teft. Forskningsmagasin frå Universitetet i Agder*. Utfordrer myter om tro. Intervju om utstillingen Himmelen over Sørlandet. 2011/1.

Ulla Schmidt

- *Vårt Land*. Oppslag om undersøkelse om menighetsrådsmedlemmer. 29. januar.
- *NRK Nyhetsmorgen og Alltid nyheter*. Intervju om kirkevalget. 5. september.

Olaf Aagedal

- *Aftenposten*. Lysa som forandra. Kronikk. 17. januar.
- *NRK 1. Sommeråpent*. Samtale om minnemarkeringane etter 22. juli. 4. august.
- *NRK RADIO. Lang lunsj*. Intervju om religion i Norge etter 22. juli. 1. september.
- *Aftenposten*. Intervju om ritualer etter 22. juli. 31. desember.

Bedømmelseskomiteer (dr.avh., disputaser, tilsettinger):

Inger Furseth

- Århus Universitet: Opponent for Peter Fischer-Nielsens Ph.D. avhandling: "Mellem sogne – og cyberkirke: En analyse af folkekirkens kommunikation på nettet", 18. mars.
- Århus Universitet: Medlem i bedømmelsesutvalget for Steen Marquard Rasmussens Ph.D. avhandling: "Meninger med menighetsråd. En udfoldelse af Ferdinand Tönnies sociologiske program I forhold til menighetsrådsmedlemmernes engagement".

Ulla Schmidt

- Universitetet i Agder (Fakultet for humaniora og pedagogikk, institutt for religion, filosofi og historie): tilsetting av førsteamanuensis i etikk: medlem av sakkyndig utvalg.
- University of Winchester. Dept. of theology and religious studies. Uttalelse i forbindelse med bedømmelse av Dr. Neil Messer for professorkompetanse.

Invitert presentasjon ved vitenskapelig konferanse

Pål Ketil Botvar

- Utmelding av nordiske folkekirker. Foredrag på seminar om religionsstatistikk og medlemsforståelse, Ansgar teologiske høyskole, Kristiansand. 14.–15. mars.

Inger Furseth

- Where are the Gaps in our Knowledge? Reflections on Previous Discussions. Colloquium on interdisciplinary research programme. Uppsala University. 2.–4. mai.

Ida Marie Høeg

- Religious Education in the Nordic Public Sphere. 11th Nordic Religious Education Conference, Aarhus University. 6.–8. juni.
- "Tiden etter konfirmasjon." Det teologiske menighetsfakultets fagseminar: Religiøs læring, artefakter og mediering. 25. oktober.

Pål Repstad

- Swedish sociology of religion in a Nordic perspective. Presentation at retirement symposium for Anders Bäckström: Perspectives on Sociology of Religion. Uppsala Universitet, 2. mai.
- Where are the gaps in our knowledge? Colloquium for interdisciplinary research programmes on religion and society. Uppsala Universitet, 2.–4. mai.
- Theorizing on response to religious pluralization. Foredrag på NOREL forskerseminar, Metochi, Lesbos. 24. september –1. oktober.
- Studying religious change. Foredrag på Religious Change and Popular Meida. Seminar for the Nordic network on media and religion, Sigtuna. 31. oktober –2. november.

Ulla Schmidt

- Forskningens verdier som forankring for kirkeforskning. Foredrag ved konferansen "Grenser for forskning", Diakonhjemmet 14. september.
- Kirkesosiologi som oppdrag for forskning og analyse fra statsmakten. Kirkesosiologisk symposium, Umeå. 16. november.

Olaf Aagedal

- Seremoniar og markeringar som nasjonal kulturpolitikk i det fleirkulturelle Norge. Foredrag på forskningskonferansen "Kulturrikets tilstand". Litteraturhuset Oslo. 31. oktober.

Annen presentasjon ved vitenskapelig konferanse

Pål Ketil Botvar

- Alternative religion in Norway. 31. europeiske religionssosiologiske konferansen i Aix-en-Provence. 31. juni – 3. juli.
- Values and religiosity among Bob Dylan-fans. 31. europeiske religionssosiologiske konferansen i Aix-en-Provence. 31. juni – 3. juli.

Pål Ketil Botvar (sammen med Kati Niemälä)

- Nordic peoples' views on religion and politics. NOREL-seminar på Metochi/Lesvos. 24.–30. september.

Inger Furseth

- The Challenge of Difference: Race, Ethnicity and Religion. BSA Sociology of Religion Study Group Annual Conference, Birmingham, UK. 11. –13. april.
- Do majority and minority faith communities build bridges or become isolated islands? A study of religious leaders. 31st Conference International Society for the Sociology of Religion (ISSR/SIS), Aix en Provence, Frankrike. 30. juni – 3. juli.
- Hijab street fashion og stil I Oslo. Symbolsk grensearbeid og kjønnsforhandlinger blant muslimsk kvinner. RESEP-seminaret, Bø I Telemark. 1. –2. september.
- Designing and Directing a Complex, Cross-national Project on Religion with Limited Funds. Society for the Scientific Study of Religion (SSSR) Annual Meeting, Milwaukee, Wisconsin. 28. – 30. oktober.

Ann Kristin Gresaker

- Representations of Religion in Women's and Men's magazines. The cases of Mann and Det Nye. ISSR. Aix-en-Provence, Frankrike, 29. juni –4. juli.
- Representations of Religion in Women's and Men's Magazines. The cases of Mann and Det Nye. RESEP-seminar (Religion som estetiserende praksis). Bø. 1. –2. september.
- Femininities, Traditional Religion, New Age and Spirituality in Swedish Women's Magazines. NOREL-seminar, Metochi, Hellas. 24. september–1.oktober.
- Representations of Religion in Women's and Men's Magazines. Religious Change and Popular Media, Nordic Network on Media and Religion, Sigtuna. 31. oktober–2. November.

Ida Marie Høeg

- Prayer and Youth. Paper på ISSR-konferanse (International Society for the study of Religion) i Aix-en-Provence. 30. juni – 3. juli.
- Ritualisering av død i norsk skole. KIFO-seminar. 29. november.
- Problemer og utfordringer for eksisterende religions- og kirkestatistikk. Ansgar, Kristiansand. 14. –15. mars.

Pål Repstad

- Richard Sennett's sociological perspectives – relevant for the study of contemporary religion? Paper to BSA sociology of religion study group's annual conference, Birmingham. 11. – 13. april.

- Religion – more sensual and aesthetic, less cognitive and dogmatic. Paper to the 31st conference of International Society for the Sociology of Religion, Aix-en-Provence. 30. juni–3. juli.

Ulla Schmidt

- Frivillig rådsarbeid i Den norske kirke. En undersøkelse av menighetsrådsmedlemmer. Foredrag på KIFO-seminar. 23. mai.
- Religion in public institutions in Norway. Paper presentert på NOREL-seminar, Metochi, Lesbos. 24. september–1. oktober.

Olaf Aagedal

- Grunnlova som nasjonalt symbol. Prosjektpresentasjon, Norges Forskningsråds programkonferanse for grunnlovsforskning, Lysebu/Oslo. 7. april.
- Frivillighet og flerkulturalitet under VM på ski i Oslo 2011. Paperpresentasjon, KIFO-seminar, Diakonhjemmet. 23. mai.
- Kultur-VM. Ein analyse av kultursatsing under VM på ski i Oslo 2011. Paper til Femte nordiske konferanse for kulturpolitisk forskning, Linköbing Universitet. 24. –25. august.
- Kultur-VM og VM-kirken. Paper til RESEP-konferanse i Bø. 1. –2. september.

Foredrag og gjesteforelesninger

Pål Ketil Botvar

- Evangeliet etter Bob Dylan. Innlegg på Resep-seminar, UiA Kristiansand. 7. januar.
- Religion in Norway. Forelesning for utenlandsstudenter ved UiO-Blindern. 30. mars.
- Rødt, hvitt og grått. Norske Bob Dylan-fans. Forelesning UiO-Blindern, Idehistorie. 2. mai.
- Dylans norske tilhengerskare. Foredrag for Akershus fylkeskommune, kulturavdelingen. 25. mai.
- Hva betyr 22. juli for oppslutning om kirke og religion? Foredrag på FAK-møte om Tilstandsrapporten. 20. september.
- Forholdet mellom kirke, religion og samfunn etter 22. juli. Foredrag på FAK møte med stiftsdirektørene. 26. oktober.
- Hva menes med nyåndelighet? Foredrag for Vest-Agder museet, Kristiansand. 24. august.
- Populærkultur som verdiformidler – Dylans disipler som case. Bok-lansering på Litteraturhuset, Oslo. 16. november.
- Fra grubling over tekster til eksistensielle opplevelser: Fankulturen knyttet til artisten Bob Dylan. Resep-seminar Bø i Telemark. 2. september.

Inger Furseth

- Sentrale temaer i religionssosiologien. IKOS, Universitetet i Oslo. 28. april.
- Tros- og livssynsmangfold i sykehus. Oslo Universitetssykehus, Ullevål. 18. november.

Ida Marie Høeg

- Ung og aktiv. Konsultasjon i Kirkerådet, Oslo. 1. april.
- Unge menneskers forhold til kirke og kristendom, Etteruddannelse for studenterpræster og akademiske medarbejdere, Jönköping. 19. september.
- Er der forskel på unge kvinder og unge mænds religiøse orientering? Etteruddannelse for studenterpræster og akademiske medarbejdere, Jönköping. 19. september.
- Kirken og hjemmet. Sammen med Irene Trysnes: Trosopplæring hjemme. Kirkerådet: Trosopplæringskonferansen 2011, Lillestrøm. 27. oktober.

Ulla Schmidt

- Qualitative interviews and research ethics. Invitert forelesning ved Ph.D.-seminar, Menighetsfakultetet. 9. mars.
- Evangelisk-luthersk kirke i økumenisk kontekst. Deltakelse i paneldebatt, Kirkemøtet, Den norske kirke, Tønsberg. 7. april.

Olaf Aagedal

- Kunsten å jubilere. Foredrag for leiarar av nasjonale kulturinstitusjonar. Hovudkomiteen for Grunnlovsjubileet 2014, Stortinget. 18. januar.
- Nordic World Ski Championship in Oslo: Performance, culture, identity, church. Gjesteforelesning. "Ritual Studies" Teologisk Fakultet, UIO. 3. mars.
- Kyrkje, religion og nasjon etter 22. juli. Foredrag på seminar for tilsette i kyrkjeavdelinga i FAD, Oslo. 20. september.
- Kyrkje, religion og nasjon etter 22. juli. Foredrag på seminar for stiftsdirektørar i Den norske kyrkja, FAD, Oslo. 26. oktober.
- Stemmerettsjubileet og kunsten og jubilere. Foredrag for komiteen for Stemmerettsjubileet 2013, Leangkollen Asker. 22. november.
- Om kollektive uttrykk for sorg, samhold og håp. Fylkesmannen i Østfold sin årskonferanse for ordførarar og rådmenn, Refsnes konferansesenter, Moss. 25. november.

Pia Lane

- Veien videre må forberedes nå. Seminar i regi av UiODoc, Universitetet i Oslo. 12. oktober.
- Veien videre? Forskerkarrieren i og utenfor academia. Forskerforbundets stipendiatseminar, Asker. 21. oktober.
- Forskerblikk på prosjektutvikling. Et rikere forskerliv? – Prosjektutviklingsseminar, Universitetet i Stavanger. 31. oktober.
- Writing for publishing. Capacity building in teacher education for children with disabilities and special needs. Kyambogo University, Kampala, Uganda. 12. desember.
- Writing proposals. Capacity building in teacher education for children with disabilities and special needs. Kyambogo University, Kampala, Uganda. 13. desember.

Konferansedeltakelse uten framlegg

Pål Ketil Botvar

- Religion, frivillighet og offentlighet. KIFO-seminar, Oslo. 23. mai.
- Religion og skole (ledet en sesjon). KIFO-seminar, Oslo. 29. november.
- Resep-seminar om bokprosjekt om musikk, dans og religion. Kristiansand. 18. november.

Inger Furseth

- Religion as conceived of in contemporary societies. The Norwegian academy of Science and Letters. 24. oktober.
- Quantifying the Muslim. Copenhagen University. 2. – 4. november.

Ann Kristin Gresaker

- Religion, frivillighet og offentlighet. KIFO seminar, Oslo. 23. mai.
- The Academy Symposium in the Humanities and Social Sciences. Oslo. 25. oktober.
- Religion og skole. KIFO seminar, Oslo. 29. november.

Ida Marie Høeg

- Religion, frivillighet og offentlighet. KIFO-seminar, Oslo. 23. juni.
- Nordic Network for Church Statistics. Tampere. 7. –8. februar.

Ulla Schmidt

- Lutheran Ethicists Gathering. New Orleans, 5. –7. januar.
- Society for Christian Ethics Annual meeting, New Orleans. 7.–9. januar.
- Kirke- og religionsstatistikk-seminar. Ansgar teologiske Høgskole, Kristiansand. 14. –15. mars.
- Church leadership and organisation. Järvenpää. 15.–17. september.

Annet faglig

Pål Ketil Botvar

- Ledet religionssesjon på Nordisk sosiologi-konferanse i Oslo. 5. –6. august (engelskspråklig).
- Deltatt på møte i NOREL-gruppa for politikk og religion. Universitetet i Uppsala. 6. april.
- Møte på Universitetet i Uppsala om ungdom og alkohol-prosjektet. 7. april.
- Har sensurert kursoppgaver ved Menighetsfakultetet og Høgskolen i Telemark.
- Biveileder for student på MF som holder på med master-oppgave på feltet religion-samfunn.
- Har illustrert boka "Sammen i forandring" om menighetsutvikling, IKO-forlaget 2011.

Inger Furseth

- Lede NOREL workshop om sivilsamfunnet. Tampere, Finland. 30. mai–1. juni.
- Arrangere fire Working Group Sessions og lede sesjonen "Religion and Civil Society" på 31st Conference International Society for the Sociology of Religion (ISSR/SIS). Aix en Provence, Frankrike. 30. juni–3. juli.
- Lede Semi-plenary om Politics, Ethnicity, Integration ved The 25th conference of the Nordic Sociological Association. Universitetet i Oslo, 4. –7. august.
- Arrangere og lede NOREL seminar at Metochi Study Center, Lesvos, Greece. 24. september–1. oktober.
- Arrangere sesjonen "Is Religion Returning to the Public Arena? A Study of the Five Nordic Countries 1988-2008" på Society for the Scientific Study of Religion (SSSR) Annual Meeting. Milwaukee, Wisconsin. 28. –30. oktober.
- Redaktør sammen med Pål Repstad i *Nordic Journal of Religion and Society* 2004-.
- Vice-President i Research Committee 22 i International Sociology Association.

Ann Kristin Gresaker

- Redaksjonssekretær for *Nordic Journal of Religion and Society*
- Nettside NOREL
- Deltagelse på 5 PhD-kurs

Ida Marie Høeg

- Presentert opplegg for evaluering av menighetenes samvirke med hjemmet på referansegruppa for Trosopplæring i Kirkerådet. 10. februar.
- Arrangerte seminaret: *Religionsstatistikk og medlemsforståelse. Kan tallene gi oss et bilde av tilknytning og aktivitet?* i samarbeid med Norges Kristne Råd (NKR), Ansgar Teologiske Høgskole, og Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) på Ansgar Teologiske Høgskole, Kristiansand 14. –15. mars.
- Framleggsseminar på MF til boka: menighetsutvikling i folkekirken. Erfaringer og muligheter (IKO-forlaget). 14. april.
- Møte i Wien for: Network/Planning Group for the Second Study on Confirmation Work and Confirmation (2013/14). 3.–4. mars
- Møte i Warsaw for: Meeting of the Network/Planning Group for the Second Study on Confirmation Work and Confirmation (2013/14). 8. –10. desember.
- Ledet KIFO-seminar høsten 2011: Religion og skole.
- Bi-veileder for Lars Hellerdal masterstudent Diakonhjemmet.
- Styremedlem i Nordic Network of Thanatology (NNT).
- Medlem av nettverket International Research on Confirmation.

Pål Repstad

- Medlem av KIFOs forskningsutvalg, som også har funksjon som redaksjonskomite for KIFO Perspektiv-serien.
- Redaktør (sammen med Inger Furseth) for *Nordic Journal of Religion and Society*.

- Har vært kritisk leser/fagfelle for en del artikler til en antologi om kirkestatistikk og medlemsforståelse.
- Deltatt på Kifo-seminaret. 29. november.

Ulla Schmidt

- Ledet KIFO-seminar "Religion, frivillighet og offentlighet", KIFO. 23. mai.
- Kommentator ved to fremlegg på forskerseminar, Menighetsfakultetet. 7. desember.
- Beredningsgrupp för humaniora och samhällsvetenskap, Vetenskapsrådet: Religionsvetenskap, utomeuropeiska språk och kulturer, antikforskning, medlem. Møte 30. mai og 5.–6. september.
- Societas Ethica / European Society for Research in Ethics, styremedlem (t.o.m. aug. 2011). Annual meeting, Lugano. 25.–28. august.
- Expert Group Social Ethics – Community of Protestant Churches in Europe, medlem; konsultasjon om eutanasi, Tutzing. 7.–9.februar; møte Wien, 18. september.